

Πασχαλινό mathemARTics camp 2016

Μουσικοκινητική αγωγή

Η συμμετοχή στον πολυδιάστατο και απέραντο κόσμο της μουσικής αποτελεί αναμφίβολα ένδειξη πνευματικής καλλιέργειας αλλά και πολύτιμο εργαλείο για την πρόσληψη και ερμηνεία του κόσμου. Τεκμηριωμένες έρευνες των τελευταίων χρόνων καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η ενασχόληση με τη μουσική παίζει καθοριστικό ρόλο στη διανοητική ωρίμανση των παιδιών και ανοίγει δρόμους στο ανθρώπινο πνεύμα να προχωρήσει και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα. Έχει αποδειχθεί ότι οι μουσικά πεπαιδευμένοι μαθητές, μεταξύ άλλων, αντιλαμβάνονται ευκολότερα τα νοήματα της γλώσσας, δεν δυσκολεύονται να διατηρήσουν αδιάσπαστη την προσοχή τους και έχουν πολύ καλή απόδοση στις ξένες γλώσσες.

Στόχος του μαθήματος της μουσικοκινητικής αγωγής είναι να κατανοήσουν τα παιδιά ότι η μουσική είναι παντού γύρω μας και ότι μπορούν να μετέχουν και τα ίδια στη διαδικασία της μουσικής δημιουργίας με απλό και ευχάριστο τρόπο, έτσι ώστε να μαθαίνουν μέσα από το παιχνίδι και να αποκτούν σημαντικά εφόδια για την καλλιέργεια της αισθητικής τους αντίληψης και τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους.

Για την πραγματοποίηση του στόχου αυτού χρησιμοποιούνται τα παρακάτω μέσα:

Κατασκευή και χρήση αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων: Η παιδαγωγική χρήση της κατασκευής οργάνων για παιδιά και από παιδιά εισάγεται ήδη από το 1922. Το μουσικό όργανο που γίνεται από τα ίδια τα παιδιά αποτελεί ένα κίνητρο για να μάθουν να το χρησιμοποιούν. Αυξάνεται έτσι η δεκτικότητά τους και επηρεάζεται θετικά η διαδικασία της μάθησης. Με πολύ απλά υλικά μπορούμε να κατασκευάσουμε κρουστά όργανα τα οποία θα χρησιμοποιούν τα παιδιά στο μάθημα.

Το σώμα ως πηγή ήχων (body percussion): Χρησιμοποιώντας φωνή, παλαμάκια, χτυπήματα στα πόδια και άλλα, μπορούμε να δημιουργήσουμε ποικίλα ρυθμικά σχήματα τα οποία εναλλάσσονται και συνοδεύουν τα τραγούδια μας. Έτσι τα παιδιά μαθαίνουν της βασικές αρχές της ρυθμικής αγωγής.

Τραγούδι: Η φωνή είναι ένα μουσικό όργανο το οποίο κατέχουμε και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όλοι. Με τραγούδια προορισμένα ειδικά για παιδιά, μαθαίνουμε να τραγουδάμε όλοι μαζί, συνοδεύοντας τη δραστηριότητα με κρουστά όργανα ή με κίνηση.

Παιχνίδια με μουσική: Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται παιχνίδια γνωριμίας, παιχνίδια που αναπτύσσουν την κοινωνικότητα και τη δημιουργικότητα, παιχνίδια συγκέντρωσης, προσοχής και μνήμης καθώς και παιχνίδια ακοής.

Βασικές μουσικές έννοιες: Ηχώχρωμα, ρυθμός, ένταση και tempo είναι κάποια από τα χαρακτηριστικά της μουσικής στα οποία εισάγονται τα παιδιά μέσα από συγκεκριμένα παιχνίδια. Μέσω της κίνησης, του χορού, του παίξιματος των μουσικών οργάνων και του τραγουδιού, τα παιδιά μαθαίνουν να ξεχωρίζουν τις έννοιες δυνατά-σιγά, ψηλά-χαμηλά, γρήγορα-αργά και άλλα.

Χρήση των οργάνων Orff: Ο Γερμανός συνθέτης και μουσικοπαιδαγωγός Carl Orff είναι ο ιδρυτής ενός «συστήματος» σύμφωνα με το οποίο στη διδασκαλία της μουσικής ενσωματώνονται στοιχεία ομιλίας, τραγουδιού, κίνησης και χορού. Τα κρουστά όργανα, έχουν μεγάλη σημασία για το «σύστημα», καθώς παίζουν σημαντικό ρόλο σε όλους τους αυτοσχεδιασμούς. Τα όργανα Orff, προσφέρουν ακουστικά αλλά και οπτικά ερεθίσματα στον μαθητή, προκαλώντας τον να τα εξερευνήσει, να πειραματισθεί.

Μουσική ακρόαση και σύνδεση με άλλες τέχνες: Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να εξασκήσουν την ικανότητα της δημιουργικής και ενεργητικής ακρόασης ακούγοντας κομμάτια από ποικίλα μουσικά είδη. Η ακρόαση συχνά συνδυάζεται με παραμύθι (ηχοϊστορίες), θεατρικό δρώμενο, κίνηση και ζωγραφική, ώστε να μπορούν τα παιδιά να εκφράσουν ελεύθερα αυτό που αισθάνονται ακούγοντας μουσική.

Γνωριμία με τα μουσικά όργανα: Μαθαίνουμε τα όργανα μιας ορχήστρας αλλά και μουσικά όργανα από άλλους πολιτισμούς. Εξοικειωνόμαστε με τα ονόματά τους, τον τρόπο παίξιματος τους και το ηχώχρωμα τους. Αυτή είναι μια ιδιαίτερα χρήσιμη διαδικασία, ειδικά για τα παιδιά που ενδιαφέρονται να μάθουν αργότερα κάποιο μουσικό όργανο, καθώς έτσι θα ανακαλύψουν τι πραγματικά τους αρέσει.

Αυτοσχεδιασμός: Χρησιμοποιώντας όλα τα παραπάνω, και με την καθοδήγησή μας, τα παιδιά μπορούν να αρχίσουν να αυτοσχεδιάζουν συνδυάζοντας όσα έχουν μάθει με την έκφραση της ξεχωριστής προσωπικότητας του καθενός. Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να ξεδιπλώσουν τη φαντασία τους και να νιώσουν τη χαρά της προσωπικής δημιουργίας μέσω του μουσικού και κινητικού αυτοσχεδιασμού.

Οι δραστηριότητες αυτές βοηθούν στη χαλάρωση και την επίτευξη της συναισθηματικής και διανοητικής ηρεμίας. Δίνουν επίσης το κίνητρο στα παιδιά να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και με αυτό τον τρόπο να εισέλθουν στη διαδικασία της κοινωνικοποίησης. Η αυτοέκφραση και η εξερεύνηση των μουσικών τους δυνατοτήτων αλλά και γενικότερα η ενασχόληση με τις ευεργετικές ιδιότητες της μουσικής θα γεμίσει ευχάριστα και παραγωγικά τις ώρες των παιδιών, θα τους ανοίξει νέους δημιουργικούς ορίζοντες και θα ωφελήσει τη συναισθηματική και την πνευματική τους εξέλιξη.

Φανή Γεβελτζή
Μουσικοπαιδαγωγός